

**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД**

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ БАЊА ЛУКА

ФИНРАР БАЊА ЛУКА

**ЗАДАТАК ЗА РЕПУБЛИЧКО
ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ
КЊИГОВОДСТВА УЧЕНИКА
СРЕДЊИХ ЕКОНОМСКИХ
ШКОЛА**

Март 2013.

НАПОМЕНЕ

- Вријеме предвиђено за израду задатка је 180 минута.
- Промјене из другог и трећег дијела задатка евидентирати кроз дневник и главну књигу.
- У дневник уносити називе и бројеве рачуна, а у главну књигу само бројеве рачуна.
- У дневнику промјене књижити хронолошким редом.
- Није потребно рачунати пренос промета дневника са стране на страну нити промет дневника у цјелини.
- На посебном листу папира изводити све неопходне обрачуне и калкулације.
- Бројеве заокруживати на двије децимале по математичким правилима.
- У трећем дијелу задатка рачуне успјеха закључивати директно преношењем њиховог салда на рачун 720 Рачун добитка или губитка.

I

Одговорите на сљедећа питања заокруживањем слова испред тачних одговора (у неким питањима може бити више тачних одговора):

1. Шта од наведеног припада средствима или изворима средстава:
  - а) резерве
  - б) наплаћена потраживања
  - в) повећање вриједности залиха властитих учинака
  - г) инвестиционе некретнине

2. Начело ажурности подразумјева:
  - а) да се изводи прокњиже истог или наредног дана у односу на дан када се извод добије
  - б) да се документи прокњиже у року од осам дана од дана њиховог настанка
  - в) да документи буду прокњижени у што краћем временском року
  - г) да се амортизација обрачунава мјесечно

3. Повјериоци предузећа су:
  - а) банке које су купиле производе
  - б) добављачи којима је уплаћен аванс
  - в) добављачи
  - г) купци

4. Према принципу ликвидности:
  - а) средства се сортирају по растућој ликвидности
  - б) средства се сортирају по опадајућој ликвидности
  - в) извори средстава се сортирају по растућој доспјелости
  - г) извори средстава се сортирају по опадајућој ликвидности

5. Ако цијене на тржишту материјала константно расту, најмањи финансијски резултат показује метода:
- а) ФИФО
  - б) пондерисане просјечне цијене
  - в) ЛИФО
  - г) специфичне идентификације
6. Како се књижи издавање материјала у производњу:
- а) на терет производње у току
  - б) у корист производње у току
  - в) на терет недовршене производње
  - г) на терет трошкова материјала
7. Активна временска разграничења обухватају ситуацију:
- а) расходи у текућем периоду, плаћање у наредном
  - б) расходи у наредном периоду, плаћање у текућем
  - в) приходи у наредном периоду, наплата у текућем
  - г) приходу у текућем периоду, наплата у наредном
8. Финансијски резултат се може израчунати као разлика:
- а) новца на почетку и крају периода
  - б) расхода и прихода
  - в) прихода и расхода у току периода
  - г) потраживања од купаца и обавеза према добављачима на крају године
9. Исплата дивиденде се књижи:
- а) у корист власника предузећа
  - б) на терет расхода предузећа
  - в) у корист прихода од дивиденде
  - г) на терет обавеза

10. Инвентар имовине и биланс стања су:

- а) а. књиговодствени инструменти који настају на исти начин, имају исту садржину, а различиту форму,
- б) б. књиговодствени инструменти који се разликују по начину настанка и садржини али имају исту форму,
- в) в. књиговодствени инструменти који настају на исти начин, имају исту форму и различиту садржину,
- г) г. књиговодствени инструменти до којих се долази на различите начине, имају исту садржину, док им је форма различита.

II

Производно предузеће “Милка” имало је на дан 01. 01. 2012. године слиједеће стање средстава и њихових извора: Опрема 140.000 КМ, Исправка вриједности опреме 80.000 КМ, Грађевински објекти 300.000 КМ, Исправка вриједности грађевинских објеката 180.000 КМ, Материјал 60.000 КМ (120 кг материјала А по цијени од 210 КМ/кг., и 150 кг материјала Б по цијени од 232 КМ/кг.), Купци у земљи 70.000 КМ, Обавезе за нефактурисани материјал 56.000 КМ, Готови производи 90.000 КМ, Недовршена производња 35.000 КМ, Благајна 20.000 КМ, Жиро рачун 53.000 КМ, Добављачи у земљи 160.000 КМ, Краткорочни кредит 100.000 КМ, Законске резерве 20.000 КМ и Акцијски капитал 172.000 КМ (17.200 обичних акција номиналне вриједности 10 КМ).

На основу датих података саставити почетни биланс, отворити дневник, главну књигу и аналитичку евиденцију материјала, а затим **систематски и хронолошки** прокњижити настале пословне промјене (**обрачунски период је један мјесец**). За обрачун висине трошкова материјала користити се ФИФО метода. Порез на додату вриједност (ПДВ) износи 17%.

1. Набављен је материјал од добављача „М“ и то: 40 кг. материјала „А“ по цијени од 190 КМ/кг. и 40 кг. материјала „Б“ по цијени од 200 КМ/кг. Фактура гласи на 18.252 КМ. За превоз материјала примљена је фактура са обрачунатим ПДВ-ом у износу од 351 КМ. Трошкови истовара су плаћени из благајне у износу од 100 КМ. Саставити калкулацију стварне набавне вриједности материјала и извршити одговарајуће књижење.
2. Упућен је јавни позив за упис и куповину 100 преференцијалних акција номиналне вриједности 5 КМ по акцији и 200 обичних акција номиналне вриједности 10 КМ по акцији. Цјелокупне акције су уписане; преференцијалне акције по емисионој цијени од 6 КМ по акцији а обичне акције по емисионој цијени од 11 КМ по акцији. Половина основног капитала и емисиона премија у цјелини су уплаћени на жиро рачун друштва.
3. Из благајне предузећа исплаћена је аконтација раднику НН у износу од 400 КМ.
4. Обрачунати мјесечни трошак амортизације:
  - за амортизацију грађевинских објеката користи се линеарна метода а процијењени вијек трајања објеката је 40 година;
  - опрема се амортизује примјеном функционалне методе – процијењена укупна производња у вијеку трајања опреме је 980.000 јединица док је у овом мјесецу остварена производња од 5.440 јединица.
5. Према излазној фактури, продата је другом предузећу, кориштена опрема за 10.000 КМ. Набавна вриједност ове опреме била је 50.000 КМ а отписано је 60% набавне вриједности.
6. По фактурама, продато је готових производа за 80.000 КМ са обрачунатим ПДВ-ом од 13.600 КМ, од чега трећина за готово а остатак на кредит. У свим издатим фактурама одобрен је каса сконто од 2% за плаћање у року од 7 дана.
7. По рекапитулацији требовања, у току месеца је утрошено 130 кг материјала А и 170 кг материјала Б.
8. Стигла је фактура за нефактурисани материјал на износ од 58.000 КМ (са укљученим ПДВом).

9. Радник НН се вратио са службеног пута и поднио обрачун: дневнице 40 КМ, трошкови ноћења 250 КМ, трошкови превоза 100 КМ. Обрачунати разлику.
10. Према изводу купци из става б. измирили су своје обавезе и искористили касасконтто.
11. Према подацима из погонског књиговодства стање на залихама готових производа је 80.000, а на стању нема недовршене производње. Обрачунати и прокњижити корекцију вредности залиха.

II

Трговинско предузеће “Побједа” тренутно има слиједеће стање на одређеним рачунима главне књиге:

Опрема 70.000 КМ, Исправка вриједности опреме 20.000 КМ, Роба у стоваришту 80.000 КМ (1000 кг. робе А по продајној цијени од 80 КМ/кг.), Укалкулисана разлика у цијени 18.000 КМ, Жиро рачун 115.000 КМ, Купци у земљи 60.000 КМ, Обавезе по основу краткорочних кредита у иностранству 120.000 КМ (60.000 фунти стерлинга), Ситан инвентар у употреби 12.000 (процијењени вијек трајања 6 мјесеци), Удјели друштва са ограниченом одговорношћу 150.000 КМ, Добављачи у земљи 48.000 КМ, Благајна 15.000 КМ, Унапријед плаћена закупнина (АВР) за 6 мјесеци 3.000 КМ, Хартије од вриједности 5.000 КМ (500 обичних акција предузећа „АА“)

Преузети салда на рачуне главне књиге, а затим **систематски и хронолошки** прокњижити наведене пословне промјене (**обрачунски период је један мјесец**). Роба у стоваришту се евидентира по продајној вриједности без ПДВ-а.

1. Предузеће је према фактури добављача „П“ купило 550 кг. робе „А“ по цијени од 75 КМ по кг. и 200 комада робе „С“ по цијени од 60 КМ по кг. Обрачунати ПДВ у овој фактури износи 9.052,5 КМ. Од превозника који је обвезник ПДВ-а примљена је фактура на износ од 351 КМ (са ПДВом). Трошкови осигурања које је обрачунала осигуравајућа кућа износе 1.065 КМ (на премије осигурања се не обрачунава ПДВ). Зарачуната маржа за робу „А“ износи 4.699,94 док је за робу „С“ 1.680 КМ. Обрачунати и прокњижити продајну вриједност робе у продавници (укалкулисана разлика у цијени и ПДВ).
2. Купца „К“ није измирио своју доспјелу обавезу у износу од 10.000 КМ. Предузеће је тужило купца и на име трошкова спора платило 500 КМ са жиро рачуна. Правна служба предузеће процијенила је да неће бити наплаћено 2.000 спорног потраживања.
3. Из складишта робе у продавницу пренесено је 100 кг. робе „А“. Зарачуната разлика у цијени робе „А“ у продавници износи 688,89 КМ.
4. Књижним писмом, добављач „П“ нас обавјештава да нам је одобрио рабат у износу од 2.000 КМ.
5. У току мјесеца настали су још и слиједећи трошкови: бруто зараде у износу од 8.000 КМ (доприноси износе 2.640 КМ док је порез 536 КМ); обрачуната мјесечна закупнина; трошкови горива по фактурама 2.500 КМ (са ПДВ-ом); калукулативни трошак ситног инвентара у употреби.
6. Продата је половина залиха робе из трговине на мало на одложено плаћање. ПДВ у излазним фактурама обрачунава се по општој стопи. Извршити сва потребна књижења у вези са продајом робе.
7. Према одлуци суда на име ликвидације спорног потраживања наплаћено је од од купца „К“ 8.000 КМ.
8. Према изводу продата је половина купљених акција предузећа „АА“ за 3.000 КМ.
9. Предузеће је обрачунало негативне курсне разлике по основу обавезе по краткорочним кредитима. Однос фунте стерлинга и КМ је 1:2,3.
10. Обрачунати и прокњижити разлику између обрачунатог и претходног ПДВ-а.
11. Обрачунати и прокњижити периодични резултат.

Дневник предузећа Милка

Р.бр	Број конта	Опис	Промет	
			Дугује	Потражује

Р.бр	Број конта	Опис	Промет	
			Дугује	Потражује

Р.бр	Број конта	Опис	Промет	
			Дугује	Потражује

Р.бр	Број конта	Опис	Промет	
			Дугује	Потражује

Р.бр	Број конта	Опис	Промет	
			Дугује	Потражује

Главна књига предузећа Милка

Помоћни рад за предузеће Милка

Дневник предузећа Побједа

Р.бр	Број конта	Опис	Промет	
			Дугује	Потражује

Р.бр	Број конта	Опис	Промет	
			Дугује	Потражује

Р.бр	Број конта	Опис	Промет	
			Дугује	Потражује

Р.бр	Број конта	Опис	Промет	
			Дугује	Потражује

Р.бр	Број конта	Опис	Промет	
			Дугује	Потражује

Главна књига предузећа Побједа

Помоћни рад за предузеће Побједа

